

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO, ATLIKTO TAURAGĖS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJOJE, ATASKAITA

2004-03-16 Nr. 1090-1-6
Klaipėda

Santrauka

Tauragės apskrities viršininko administracija yra sudėtinė valstybės valdymo dalis, veikianti kaip aukštesnysis, Lietuvos Respublikos įstatymais nustatytoje teritorijoje, administracinis vienetas. Apskrities viršininko administracija yra valstybės biudžetinė įstaiga, viešasis juridinis asmuo. Apskrities viršininkas atskaitingas Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Savo veikloje Apskrities administracija vadovaujasi Lietuvos Respublikos apskrities valdymo įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir Apskrities viršininko patvirtintais administracijos nuostatais.

Tauragės apskrities viršininko administracija 2003 m. vykdė 6 programas, finansuojamas iš valstybės biudžeto ir 3 specialiąsias programas, finansuojamas pavaldžių įstaigų lėšomis, gautomis už teikiamas paslaugas. Šių programų tikslams ir uždaviniams įgyvendinti buvo skirta 12.287,5 tūkst. Lt asignavimų. Per metus gauta ir panaudota 12.271,5 tūkst. Lt (99,9 %). Nepanaudota 16 tūkst. Lt planuotų asignavimų, vykdant specialiąsias programas, nes neatliktos planuotos išlaidos.

Reikšmingos klaidos, pažeidimai:

- Neįteisinta pagal teisės aktų reikalavimus pavaldžių įstaigų faktiškai naudojama žemė.
- Pavaldžiose įstaigose yra ilgalaikio turto, kuris eilę metų nenaudojamas įstaigos reikmėms dėl netinkamos būklės ar nesant poreikio ir nesprenžiamas jo nurašymo ar pardavimo klausimas.
- Pavaldžiose įstaigose yra ilgalaikio turto objektų neapskaitomų Išlaidų sąmatų įvykdymo balanse.

Apskirtyje auditavome Valstybės valdymo (kodas 1.1), Specialioji valstybės valdymo (kodas-1.7), Žemės ūkio institucijų išlaikymo (1.14), Patikėjimo teise valdomo valstybės turto teisinės registracijos (kodas-1.19) ir Vaikų ir našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas (kodas 1.2)

programas, kurių vykdymui buvo skirta 5.918,3 tūkst. Lt biudžeto lėšų arba 48 procentai visų apskrityje gautų asignavimų.

Audito atlikimo pagrindas

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybės kontrolės Finansinio audito 9-ojo departamento direktorės Meilutės Gudaitytės 2003-05-20 pavedimą Nr.1090-1.

Audituojamas subjektas-Tauragės apskrities viršininko administracija, kurios buveinė yra adresu: Vasario 16-tosios g. 6, LT-5900 Tauragė. Administracija įregistruota Statistikos departamento prie LR Vyriausybės įstaigų registre, kodas-8865702. Audituojamu laikotarpiu Tauragės apskrities viršininku dirbo Arūnas Beišys, apskaitos ir finansų skyriaus vedėja — Kostė Čiapienė.

Audito užduotis

Audito atlikimo užduotis – audituoti Tauragės apskrities viršininko administracijos 2003 finansiniai metai.

Audito tikslas - nustatyti, ar Tauragės apskrities viršininko administracijos 2003 metų suvestinės finansinės ataskaitos parodo tikrą bei teisingą finansinę būklę ir ar jos sudarytos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais; atlikti suvestinės finansinės atskaitomybės ir sandorių auditą, apimančių teisės aktų laikymosi priežiūrą.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Seimui dėl metinės biudžeto įvykdymo apyskaitos, biudžeto projekto bei ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą, dalis.

Ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o suvestinės finansinės atskaitomybės vertinimas bus pateiktas audito išvadoje, kuri bus pateikta Valstybinio audito reikalavimų nustatytu laiku.

Audito atlikimo tvarka ir audituotos sritys

Vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais mes, *Tauragės apskrities viršininko administracijoje*, ištyrėme ir įvertinome:

➤ *valstybės valdymo programą*: esamą vidaus kontrolės aplinką, vidaus kontrolės sistemą, vidaus kontrolę išlaidų naudojimo ir ilgalaikio turto apskaitos srityje audito rizikai sumažinti, atlikome savarankiškas procedūras pagal audito programas, sudarytas darbo užmokesčio išlaidų apskaitos srityje. Taip pat ištyrėme administracijos metinės finansinės atskaitomybės duomenų atitikimą buhalterinės apskaitos registrų duomenims.

➤ *vaikų našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas Pagėgių ir Viešvilės vaikų globos namuose*: įstaigų vidaus kontrolės aplinką, vidaus kontrolės sistemą, vidaus kontrolę išlaidų naudojimo ir ilgalaikio turto apskaitos srityje audito rizikai sumažinti, atlikome savarankiškas procedūras pagal audito programas, sudarytas darbo užmokesčio ir kitų išlaidų darbams, prekėms ir

paslaugoms srityse. Ištyrėme 2003 –12- 31 išlaidų sąmatų vykdymo balanso ir finansinių ataskaitų atskirų formų atitinkamų rodiklių dydžių teisingumo ir tarpusavio atitikimo palyginimą.

➤ *sutikrinome 2003m. suvestinės finansinės atskaitomybės duomenų atitikimą su pavaldžių įstaigų parengtomis metinės finansinės atskaitomybės duomenimis ir ataskaitų atitinkamų duomenų tarpusavio ryšius*

➤ *atlikome valstybinį auditą pavaldžiose įstaigose: Pagėgių ir Viešvilės vaikų globos namuose.*

Pagėgių vaikų globos namų adresas: Vilniaus 46, Pagėgiai, Šilutės rajonas, įstaigos kodas-9098984.

Viešvilės vaikų globos namų adresas: Viešvilės mst. Jurbarko rajonas, įstaigos kodas-9098931.

Tauragės apskrities viršininko administracijos

2002 metų finansinės veiklos rezultatai

Lietuvos Respublikos 2003 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr.IX-1227 ir įstatymo pakeitimo įstatymu Nr.IX-1678 Tauragės apskrities viršininko administracijai 2003 metams pagal visas priskirtas valstybės funkcijas, vykdomų programų išlaidoms buvo patvirtinta valstybės biudžeto asignavimai:

Lentelė Nr.1

Iš viso asignavimų (tūkst.Lt)	Iš jų: tūkst. Lt		
	Paprastosioms išlaidoms		Turtui įsigyti
	Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui	
12190	111879	5245	311

LR Vyriausybė 2003-01-26 nutarimu Nr.62 “Dėl 2003 m. valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal patvirtintas programas” ir 2003-11-06 nutarimu Nr.1386, Tauragės apskrities viršininko administracijai patvirtino 2003 metų vykdymui 9 programas su bendra asignavimu suma 12.190 tūkst. Lt, paprastosioms išlaidoms 11.879 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokesčiui 5.545 tūkst. Lt, turto įsigijimui 311 tūkst. Lt.

Lentelė Nr. 2

Eil. Nr.	Programų pavadinimai / kodai	Funkcinės klasių. kodai	Asignavimai, tūkst. Lt			
			Iš viso	Paprastosioms išlaidoms		Nepaprastosioms išlaidoms
				Iš viso	Iš jų darbo užmokesčiui	
1	2	3	4	5	6	7
1	Visoms programoms / 9 programos	1 4, 6 ir 10	12190	11879	5245	311

Iš jų pagal patvirtintas programas						
2	Valstybės valdymas / 1 1	1	1513	1463	965	50
3	Valstybės valdymo spec. programa / 1 7	1	3	3		
4	Vaikų našlaičių, sutrikusio intelekto vaikų globa ir mokymas / 1 2	4	4465	4240	2398	225
5	Medicininė ir socialinė rehabilitacija / 1 6	6	252	252	159	
6	Socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose / 1 17	6	1798	1798	773	
7	Socialinių paslaugų plėtros globos įstaigose spec. programa / 1 9	6	360	324		36
8	Žemės ūkio institucijų išlaikymas / 1 14	10	1354	1354	950	
9	Žemės ūkio institucijų išlaikymo spec. programa / 1 8	10	28	28		
10	Žemės reforma / 1 4	10	2417	2417		

LR Vyriausybė 2003-12-04 nutarimu Nr. 1541 „Dėl asignavimų paskirstymo“ skyrė lėšas biudžetinių įstaigų darbuotojų minimaliai mėnesiniai algai ir bibliotekininkų darbo užmokesčiui padidinti. Tuo tikslu buvo padidinti asignavimai 8,2 tūkst. Lt.

Asignavimų valdytojo *metinės suvestinės biudžeto* sąmatų įvykdymo apyskaitos duomenimis nustatyta, kad patikslinti metų asignavimai yra 12.287,5 tūkst. Lt., tai yra 97,5 tūkst. Lt asignavimai didesni negu patvirtinti įstatymu bei Vyriausybės 2003-11-06 nutarimu Nr.1386 pagal vykdomas programas. Vyriausybė iš savo rezervo skyrė programai „Valstybės valdymas“ (kodas-1 1) 50,0 tūkst. Lt turto įsigijimui. Vyriausybė padidino finansavimą specialiosioms programoms finansuoti 2002 metų viršplaninėmis sumomis gautomis ir nepanaudotomis už teikiamas paslaugas 39,3 tūkst. Lt, iš jų – turtui įsigyti 3,1 tūkst. Lt.

Asignavimų valdytojas gavo asignavimų 12.271,5 tūkst. Lt. Asignavimų valdytojas nepateikė paraiškų Išdui patvirtintiems asignavimams (16 tūkst. Lt.) gauti, iš jų 15,4 tūkst. Lt pagal specialiąsias programas.

Visi gauti asignavimai panaudoti patvirtintų programų uždaviniams ir tikslams pasiekti. Padarytos kasinės išlaidos neviršija gautų asignavimų sumos. Darbo užmokesčio straipsnio kasinės išlaidos (5196,2 tūkst. Lt) atitinka patvirtintus asignavimus. Turto įsigijimui kasinės išlaidos (370,5 tūkst. Lt) neviršija patvirtintų ir gautų asignavimų.

2003 metais padarytos faktinės išlaidos paprastųjų išlaidų straipsnyje, iš jų darbo užmokesčio bei kitų išlaidų darbams, prekėms ir paslaugoms pirkti straipsniuose, neviršija patvirtintus asignavimų dydžius.

Apskritis 2003 metų išlaidų sąmatų įvykdymo metinės atskaitomybės suvestinės duomenimis bendra kreditorinio įsiskolinimo suma 34,6 tūkst. Lt, iš jų 11,7 tūkst. Lt biudžeto lėšomis, tai sudaro 0,3 % nuo bendros asignavimų sumos. 2003 metais, lyginat su 2002 m., kreditorinis įsiskolinimas sumažintas 4,6 karto. Didžiąją dalį kreditorinio įsiskolinimo sudaro neapmokėtos mitybos straipsnio išlaidos (4,8 tūkst. Lt), ryšių paslaugų straipsnio išlaidos (2,6 tūkst. Lt) ir darbo užmokesčio straipsnio išlaidos (2,6 tūkst. Lt).

2003 metais Apskritis administracijai debitorinių skolų suma sudarė 49,9 tūkst. Lt., iš jų biudžeto lėšos -39,1 tūkst. Lt. Reikšmingiausios sumos yra Jurbarko rajono Viešvilės mst., savivaldybės švietimo ir valdymo įstaigos, Viešvilės gyventojų (18,8 tūkst. Lt ir 6,7 tūkst. Lt) bei UAB "Kraštotvarka" - 9,3 tūkst. Lt už užsakytą, apmokėtą, bet neišleistą leidinį (skola priteista teismo sprendimu). Kitos debitorinės sumos nereikšmingos.

Asignavimų valdytojo programose numatytos priemonės yra įvykdytos.

Lietuvos Respublikos Seimas 2002 m. gruodžio 10 d. įstatymo Nr.IX-1227, 3 priedeliu Tauragės apskrities viršininko administracijai nustatė įmokų į valstybės biudžetą už teikiamas paslaugas 391 tūkst. Lt. Administracija ir jos pavaldžios įstaigos gavo pajamų ir pervedė į valstybės biudžetą 28,1 tūkst. Lt daugiau negu buvo planuota. 2003 metais nepanaudota pajamų įmokų į valstybės biudžetą suma, kartu su 2002 m. likučiu, yra 37,2 tūkst. Lt. Lėšos buvo naudojamos, specialiujų programų vykdymui, susigrąžinus jas iš valstybės Išdo į savo sąskaitas arba tiesiogiai vykdomi apmokėjimai tiekėjams per Išdą.

Kiti pastebėjimai ir rekomendacijos

Audito metu į mūsų siūlymus Tauragės apskrities viršininko administracija ir jos audituotų pavaldžių įstaigų vadovybė reagavo:

- Įsteigė apskrities administracijos valdymo struktūroje vidaus audito tarnybą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito 2002-12-10 įstatymo Nr.IX-1253, 6 straipsnio 1 ir 2 punktų reikalavimais.
- Nustatė ir patvirtino tvarką ir apskaitos dokumentus dėl maistpinigių išmokėjimo vaikų globos namų auklėtiniams, kurie mokosi profesinėse mokyklose, esančiose įvairiose respublikos vietovėse, vadovaujantis 2002-12-10 LR vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr.IX-1253 4 str. 1, 2 punktų reikalavimais.
- Perskaičiavo ir padidino 6 pastatų balansines vertes (bendra suma -538.842 Lt.), vadovaujantis LR Vyriausybės 1994-03-28 nutarimo Nr.206 „Dėl įmonių, įstaigų ir organizacijų ilgalaikio turto bei investicinėse sąskaitose esančių lėšų indeksavimo“ (Viešvilės vaikų globos namai).

- Inventorizavo ir įtraukė į apskaitą 11 vnt. statinių, 2 pastatus ir 2 vnt. ilgalaikio ūkinio inventoriaus, vadovaujantis LR Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 patvirtinta inventorizacijos atlikimo tvarka. (Viešvilės vaikų globos namai)
- Pradėjo faktiškai naudojamos žemės sklypo (8,2 ir 2,44 ha) įteisinimo procesą, vadovaujantis LR Vyriausybės 1995-11-13 nutarimu Nr.1428 “ Dėl žemės sklypų suteikimo naudotis tvarkos“, žemėtvarkos projekto sudarymą ir jo registravimą VĮ „Registro centras“ registre, bei panaudos sutarties su biudžetine įstaiga sudarymą (Viešvilės ir Pagėgių vaikų globos namai).
- Pradėjo nenaudojamo ir netinkamo naudoti ilgalaikio turto statinių (tvarto, šiltnamio, lauko baseino, šilumos tiekimo tinklų) nurašymo procesą, teisės aktų nustatyta tvarka. (Viešvilės ir Pagėgių vaikų globos namai, Tauragės AVA)
- Pradėjo valstybės ilgalaikio turto, faktiškai naudojamo Pagėgių savivaldybės komunalinio ūkio įmonės ir pradinės mokyklos, perdavimo procedūrą Pagėgių savivaldybei (kanalizacijos tinklų, stadiono, krepšinio aikštelės, gyvenamojo namo), vadovaujantis LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 2002-05-23 pakeitimo įstatymo Nr.IX-900 nustatyta tvarka (Pagėgių vaikų globos namai)
- Patikslino sąskaitų planą pagal Finansų m-jos 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintą biudžetinių įstaigų pavyzdinį sąskaitų planą (Pagėgių ir Viešvilės vaikų globos namai)
- Patikslino ilgalaikio turto – statinių (lauko baseino, fontano) priskyrimą atitinkamai subsąskaitai, vadovaujantis Finansų m-jos 2001-03-16 įsakymu Nr.70 patvirtintos biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos 16 punkto reikalavimais. (Pagėgių vaikų globos namai)
- Patvirtino kasos darbo organizavimo taisyklės, vadovaujantis LR Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr.179 patvirtintomis Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėmis (Pagėgių vaikų globos namai).

Rekomenduojame:

- *Vidaus audito tarnybai pavesti atlikti vidaus kontrolės procedūrų tikrinimą valdymo ir apskaitos srityse, siekiant įvertinti vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą.*
- *Patikrinti neaudituočių pavaldžių įstaigų faktiškai naudojamos žemės juridinį pagrindą ir, esant reikalui, inicijuoti valdomų ir naudojamų žemės sklypų įteisinimo procesą teisės aktais nustatyta tvarka.*

- *Parengti vieningą pavaldžių įstaigų buhalterinės apskaitos kompiuterizavimo programą. Įsigyti atskirus programų modulius tokius, kad būtų integralūs ir ateityje būtų galima sujungti į bendrą (vieningą) apskaitos sistemą.*

Finansinio audito 9-tojo departamento
direktorė

Meilutė Gudaitytė

Vyr. valstybinis auditorius

Stasys Raudys

Susipažinome:

Tauragė apskrities viršininkas Arūnas Beišys

_____
(parašas)

_____
(data)

Apskaitos ir finansų skyriaus vedėja Kostė Čiapienė

_____
(parašas)

_____
(data)